

Izhaja poljubno, najmanj pa štirikrat na leto. Posamezne številke 2 Din 50 p za inozemstvo 3 Din.

V „JGZ“ združena gasilna društva dobivajo po en odtis „Gasilca“ brezplačno.

GASILEC

Cene enkratnim oglasom.

Cela stran 300 Din,

1/2 strani 150 Din,

1/4 strani 80 Din

1/8 strani 40 Din,

1/16 strani 20 Din.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1929.

1. XII. — 17. XII.

Dva dneva sta, ob katerih bije z radostjo vsakemu Jugoslovanu srce. Širom naše domovine se oba dneva prosljavljata na svečan način. Prvega decembra obhajamo združenje našega troimenega naroda v veliko in močno celokupnost — v lepo našo Jugoslavijo.

Kakor naznanja naša trobojnica vsemu svetu idejo državnega edinstva in enakopravnosti vseh državljanov, tako plamti v srcih naše mogočne gasilske armade zavest, da nam je prinesel prvi december lepšo in boljšo bodočnost v svobodni domovini.

Hvaležnost hočemo izkazati izvr-

ševatelju te ideje — našemu kralju ALEKSANDRU I. — Z gorečim srcem hočemo moliti za blagor našega kralja, vzvišene kraljevske rodbine in vse naše mile domovine.

Sedemnajstega decembra pa, ko obhaja naš priljubljeni vladar svoj rojstni dan, bo vsako gasilsko srce imelo le te želje, da blagoslovi Vsemogočni NJEGOVO delo za ljubo našo domovino ter ga nam ohrani še mnoga leta na krmlu naše države. Zaupno zremo vsi v njega, zakaj on nam je dal boljšo in lepšo bodočnost — dal nam je svobodno domovino.

Aleksandar I

Vesti starešinstva.

I.

Z novo ureditvijo in razdelitvijo naše kraljevine v bano-vine so prenehale 15. novembra t. l. oblastne samouprave bivše Ljubljanske in Mariborske oblasti, katere je prevzela kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani. Vse prošnje za podelitev podpor iz 1% in 2% nega gasilskega sklada kakor tudi za ustanovitev, odnosno potrditev društvenih pravil je odslej nasloviti »Kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani«. — Prošnje priporoča in istinitost potrjuje župno predsedstvo ter jih vpošilja zveznemu s primernimi predlogi. Prošnje za izredne podpore iz 1% nega sklada morajo imeti tudi potrdilo županstva.

Ker se izvršuje sedaj oddaja poslov in imovine bivših oblastnih samouprav na banske uprave, ni mogoče ugotoviti višine letošnjih vplačanih vsot v oba gasilska sklada ter približno določiti količnik rednih društvenih podpor, kar bo pa do zvezne odboro ve seje koncem decembra gotovo znano. Prošnje morajo biti spisane na celo polo pisarniškega papirja, kar ponovno naglašamo. Nezadostno opremljene prošnje se bodo vračale v izpopolnitev. Brezplodno je predlagati prošnje naravnost na bansko upravo, ker jih odstopa vlada zveznemu predsedstvu in od tod jih odpremljamo na župna predsedstva v izjavo in priporočitev ali odklonitev. Vloge naj hodijo torej svojo predpisano instančno pot, da se ne zakasni rešitev.

Frankiranje 20 g težkih pisem znaša Din 1.— in to je teža samo 1 cele pole pisarniškega papirja. Vsakih 20 g več stane 50 par več. Stehtajte pisma in zavoje na pošti in jih zadostno frankirajte, da ne bomo imeli koncem leta tisočev Din kazenskih poštnin!

II.

Iz starešinske seje.

Starešinstvo je na svoji seji dne 27. oktobra 1929. sprejelo novoustanovljeno prostovoljno gasilno društvo Pilštanj-Lesično ter ga uvrstilo v Gasilsko župo Kozjansko.

Prošnjam Kamnice in Selnice se je ugodilo, da ostaneta z ozirom na zemljepisno lego i nadalje v GŽ Mariborski-desni breg.

III.

Odborova seja.

Predsedstvo Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana sklicuje na soboto, dne 28. decembra 1929. ob polu 11. uri v Mestni dom odborovo sejo z nastopnim

dnevni redom:

1. Poročilo o izvršitvi skupščinskih sklepov.
2. Razpis podpor iz »Podpornega sklada«.
3. Razdelitev podpor iz 2% nega gasilskega sklada za leto 1929.
4. Rešitev došlih vlog.
5. Določitev kraja in časa prihodnji glavni skupščini.
6. Poročilo o pripravah za »Vseslovanski gasilski kongres v Ljubljani« leta 1930.
7. O ustanovitvi »Državnega vatrogasnega saveza«.
8. Predlogi in nasveti.
9. Raznoterosti.

Vsi tovariši župni načelniki, odnosno njih namestniki se udeležijo po veljavnem skupščinskem sklepu odborove seje v kroju s čepico brez sekirice. Umevno je ta sklep obvezen tudi za vse člane starešinstva.

Listnica blagajnika JGZ.

Naročniki tiskovin, knjig in »Gasilca« dolgujejo po več let naročnino ter na ponovne opomine niti ne odgovore, tem manj se brigajo za odplačilo dolga. Vsem naročnikom bomo ustavili list takoj po novem letu, če ne bodo poravnali letošnje naročnine. Tiskovine bomo odslej razpošiljali le po povzetju, ker so naročniki brezbrizni.

Vsem cenjenim naročnikom »GASILCA« prilagamo 6. številki čekovne položnice s povabilom in prošnjo, naj nakažejo do konca leta 1929. upravi celoletno naročnino v znesku po Din 12.— za vsak izvod brez opominov in pogonov ter pridobijo našemu glasilu čim več novih naročnikov, ker je dodevanje število z ozirom na velikansko gasilsko armado naravnost neznatno nizko in ne krije tiskovnih stroškov. Tem manj more biti govora o nagradah dopisnikom strokovnih člankov, katerih pogrešamo. Znanstvenih sestavkov brez honorarja ni dobiti nikjer. Za armado 20 tisoč mož samo 600 naročnikov je naravnost nič. Naročnikov nad polovico bi bilo komaj nekaj.

Upravništvo.

„Samopomoč“.

Vsak redni društveni član prejme po en izvod navodil in določil »Samopomoči« z nastopno okrožnico, katero naj izročijo društveni načelniki, odnosno njih namestniki vsem rednim članom:

V zmislu soglasnega sklepa zvezne glavne skupščine v Celju z dne 14. julija 1929. je postala »Samopomoč« za vse redne društvene člane počenši s 1. januarjem 1930. obvezna. Po predlogu tovariša Jakoba Volka v Šoštanj bo vsak redni član plačeval letno po 40 Din za posmrtnine, bo prihranil za svoje najbližnje dnevno 11 para in jih vlagal v »Samopomoč«. Njegovi dediči pa podedujejo za njim pri celokupnem članstvu 20 tisoč članov 4000 Din.

»Samopomoč« je človekoljubna, dobrodelna ustanova, katere se oklepajo nepremožni in manj premožni ljudje, ki se preživljajo s tedenskimi ali mesečnimi zaslužki ter si ne morejo za starost ali prerano smrt nakopičiti premoženja v preskrbo svojim najbližnjim rodbinskim članom z najpotrebnejšimi živili, obleko in obutvijo ter z denarnimi sredstvi za pogrebne, bolniške in zdravniške stroške, kadar se poslove od svojcev za vedno. Zato pa pridno vlagajo v »Samopomoč« male doneske po geslu: »Vsi za enega, eden za vse!« S tem zagotovijo svojem možnost spodobnega pogreba in preživetek zaostalim revežem vsaj za nekaj časa, kadar ni več družinskega preživitelja med njimi.

»Samopomoč« so že doslej ustanovili obrtniki, trgovci, delavci, uradniki, učitelji in profesorji. Tudi gasilci jo že s pridom negujejo tretje leto, vendar še ni postala last vsega slovenskega gasilstva, za katerega je bila ustanovljena; zato je bo odslej obvezna, da bo vsem članom nudila svojo pomoč v največjih stiskah.

Gasilci so povečini iz malokmetjskih, delavskih in rokodelskih stanov brez zadostnega premoženja, ki ne morejo preskrbeti številne družine v smrtnih slučajih. Neoženjeni gasilci imajo v mnogih primerih onemogle starše in sorodnike na oskrbi. Oklepati se morajo le »Samopomoči«, da ne bodo deca, žene, bratje, sestre, starši in onemogli sorodniki brez kruha in drugih življenskih potrebščin ob smrti njihovega preživljalca — prepuščeni pomanjkanju in največji revščini.

Gasilec nosi v svojem srcu pravo iskreno ljubezen do vsakega človeka, svojega bližnjika ter jo izkazuje v vsaki sili ob vsaki priliki tudi dejansko povsod in vsakomur. Pri tem izvrševanju dobrodelnosti nesebičnega človekoljubja pa ne sme pozabiti na svoje najbližnje družinske člane, kateri so mu še bližje, nego vsi drugi sosedje, prijatelji in znanci, za katere je pripravljen vsak hip žrtvovati vse svoje moči, neprecenljivo zdravje in najdražje na svetu — svoje življenje.

»Samopomoč« je ustanovljena za gasilstvo zares iz življenske potrebe ter mora postati z obveznim pristopom močna in izdatna opora premoženjsko šibko podprtih družinskih članov vsega gasilstva po izreku: »Pomagaj si sam, in Bog Ti bo pomagal!«

Prispevki za letne posmrtnine so tako malenkostno nizki, da jih bo z lahkoto zmogel pri trohici dobre volje tudi najsiromašnejši gasilec. Dnevno bo prihranil za svoje po 11 para pa bo svojem zagotovil posmrtnino 4000 Din. Kdor je pa tako malobrižen in trdosrčen, da noče za svoje najbližnje družinske člane in sorodnike žrtvovati ničesar, tak zakrknjenec

ni pravi gasilec in v resnici ni vreden nositi njegovega imena, ker ti hi junak se žrtvuje za vsakega; torej tudi za svojo družino, ki mu je in mu mora biti najbližja.

Društva naj že ob začetku mislijo na samopomočni sklad, v katerega bodo vlagala letno od svojih prireditev gotove vsote, s katerimi bodo poravnala posmrtnine najrevnejših in v službi onemoglih članov. Prepričani pa smo, da bo pri večini društev celokupno članstvo s svojimi lastnimi prispevki skrbelo za redno plačevanje članarine.

Gasilci, zavedajte se svoje velike dolžnosti napram naj-ožjim sorodnikom!

Josip Arhar, l. r.
t. č. predsednik.

Franc Pristovšek, l. r.
t. č. tajnik in upr.

Od 16. julija do 15. novembra 1929. t. j. v 4 mesecih so umrli ti-le tovariši:

106. Razboršek Franc, Slov. Bistrica	star 42 let	2210 Din
107. Fekonja Franc, Slov. Bistrica	star 83 let	2210 „
108. Švigelj Ivan, Kamnik pri Preserju	star 43 let	2210 „
109. Sunko Franc, Radvanje	star 55 let	2210 „
110. Špendov Josip, Kamna gorica	star 49 let	2150 „
111. Jernejčič Andrej, Unec	star 73 let	2150 „
112. Rebernik Hinko, Krško	star 45 let	2150 „
113. Jenko Peter, Šutnja pri Škofji Loki	star 66 let	2150 „
114. Segula Josip, Radvanje	star 60 let	2150 „
115. Senica Marko, Sevnica	star 74 let	2150 „

Skupaj . . . 21740 Din

prištevsji doslej že izplačanih 333611 „

je torej za 115 posmrtnin izplačanih 355351 Din

V dveh in pol letih obstoja »Samopomoči« je prejelo 115 dedičev nad tretjino milijona dinarjev, kar so jim našte-dili zavedni gasilci, ki vedo ceniti v polni meri to blagodejno ustanovo. Umrljivost zadnjih 4 mesecev je bila zelo nizka, 2 $\frac{1}{2}$ mesečno.

Do obveznega vplačevanja je še 6 tednov; zategadelj je uprava razposlala vsem članom položnice za 116. do 120. smrtni primer, ker sicer dediči v tem času umrlih ne bi prejeli posmrtnin. Prosimo za točno nakazilo do srede decembra 1929. brez dragih opominov.

Upravnik »Samopomoči«.

Delo gasilskih voditeljev v zimski dobi.

Praktične vaje z orodjem zunaj na prostem so se v splošnem jenjale, gasilski hrami so se zaprli in v vseh društvih na splošno, zunaj po deželi, zavlada v jeseni in zimi nekako mrtvilo, ki traja do zgodnje spomladi, to je do takrat, dokler ne zgine sneg popolnoma raz dobrav in polja. Gasilci nekako ne zaspijo z delom. Celot najbolj pridni delavci poniknejo in se umaknejo za peči, v zaduhle gostilniške sobe, nekateri celo k igram, resno naše gasilsko delo pa popolnoma počiva. Ali k igram, resno naše gasilsko delo pa popolnoma počiva. Ali res ni nikakega dela za nas pozimi? Ali nam res ničesar ne manjka, kar bi se dalo lahko sedaj pridobiti?

Cesa nam zelo, zelo manjka? Odgovor je lahak in eno-staven: teoretičnega gasilskega znanja! Ni namreč že dobro, da znam delati pri požarih in vajah vse potrebno z orodjem, temveč moram tudi vedeti, zakaj se tako dela, tako gasi, to dela tako, ono drugače, in vse tudi razumeti. Kajti oni gasilec, ki tudi z razumom gasi, bo imel več uspeha, kakor oni, ki le »lepo« brizga po požarišču!

Tovariši, ki so se v mesecu maju t. l. udeležili zveznega tehničnega tečaja v Ljubljani, so čuli polno gradiva, katerega lahko upotrebljavajo, če že ne večkrat, vsaj enkrat mesečno za poučne razgovore, odnosno za pravi teoretičen pouk vsaj pri onih društvih, ki so jim krajevno blizu.

Poglejmo n. pr. predavanje tov. Rusa: Ali vedo vsi naši bližnji tovariši, da je potreba odprtino končnikov uravnavati vedno po dolžini položenih cevi ter po relativni višini? Ali vedo, koliko se izgublja moči po ceveh, kako je potreba varovati cevi na požariščih, kako se ravna z njimi pri rušenju, kako se jih krpa in kako se jih v sili obvezuje?

Poglejmo predavanje tov. Museka: Ali vedo vsa društva naše okolice kako je potrebno organizirati alarme, da imajo dober in hiter uspeh? Kako je potrebno organizirati vprego za prevoz orodja in moštva? Ali se vršijo požarni ogledi v občini vsako leto in ali je poklican v požarno komisijo vedno po en član pripadajočega društva? Ali se prirejajo po požarih sestanki, da se na njih razgovori o celotnem delu na požarišču in o morebitnih napakah?

Tov. dr. Rus, mestni fizik ljubljanski nam je res poljudno predaval o prvi pomoči v nezgodah. Ali ne bi bilo v naši moči organizirati po naših društvih slična poljudna predavanja? Tu je dela za celo zimo! Organizirajmo pri društvih sanitetne oddelke ter preskrbimo za njihovo izvežbanost!

Ako smo v kraju, kjer je električna napeljava, sledimo nasvetu ing. Turnška ter osnujmo električne oddelke! Tudi to se lahko zgodi pozimi.

Če pa imamo motorne brizgalne, poučujmo in vežbajmo, da ni vedno njihovo delo odvisno od samo enega tovariša, kakor je to žalibog, v premnogih primerih!

Če nimamo zadosti izobraženih in zmognih tajnikov in blagajnikov, sedaj je čas za prireditev poučnega tečaja za nje, in to po nasvetu tov. Vengusta, za več društev skupaj!

Mogoče imamo na razpolago pozimi tudi kake zakur-jene večje sobe ali celo telovadnice: Ne opustimo potem vsaj redovnih vaj in vadimo proste vaje: Kongres je tukaj!

Tovariši! Dela dovolj! Samo ne držati križem rok!

M-e.

Gasilstvo.

Sestavil Furlan.

Uvod k gasilski strategiji in taktiki.

(Nadaljevanje.)

Delo oziroma delovanje gasilstva je zelo podobno vojaški službi na bojišču, kar vidimo že iz tega, da se zelo mnogo povelj, ki jih rabijo v vojski, uporablja tudi v gasilstvu. Tako govorimo v gasilstvu n. pr. o sovražniku, oboroževanju, na-padu, obrambi, junaštvu, umiku, gotovosti, straži, zalogi itd. Imamo enako strategijo in taktiko.

Gasilska strategija je nauk o zemeljskih-krajevnih raz-merah z ozirom na gasilstvo.

Gasilska taktika je nauk o važni in duhoviti uporabi teh razmer in pripomočkov v mnogoterih okoliščinah za doseg želenega cilja.

Strategija se nanaša tedaj več na krajevne razmere mesta, orodja in moštva, dočim se taktika tiče delavnosti same, to je položaja gibanja in dela moštva z orodjem v raznih okoliščinah.

Pri gasilstvu razločujemo 3 glavne činitelje:

1. Material ali orodje, katero se uporablja pri delu;
2. moštvo, ki dela z orodjem,
3. poveljnik, ki vse to vodi.

Orodje samo na sebi je mrtva stvar, šele moštvo in po-veljnik dajo orodju življenje in gibanje.

Ti trije činitelji imajo nalogo delo pravilno izvršiti. Če hočemo, da bo delo venčano z uspehom, mora vladati med njimi z ene in druge strani resno razmerje.

Čim večja in težavnejša je naloga, tem boljše in popol-nejše mora biti orodje, tem številnejše in spretnejše moštvo, tem bistroumnejše in pravilnejše vodstvo, da se delo posreči.

Gasilska taktika.

Bistvo in namen požarne taktike spoznamo najlažje na ta način, če si predstavimo sliko požarnega napada, ki nastane, če se ne uporablja prava gasilska taktika.

Gašenje požara se vrši na sledeči način:

Gasilska četa se pripelje do požarišča. Poveljnik hiti k ognju, da si ogleda situacijo, kje gori in kaj gori. Moštvo s četopoveljnikom skoči z voza, hiti ravno tako k ognju in ogleduje, kaj se je prav za prav zgodilo. Poveljnik da more-bitni nato ukaz, požar brez vode ali na kateri koli način mo-mentano pogasiti, ali pa »eno cev sem« itd. Z žalostjo pa opazi, da nima nikogar, ki bi to povelje izvršil, ker so se vsi gasilci z namenom, da hočejo pomagati že lotili vsak svojega dela. Tako se dogodi, da razvijajo gasilci 5 linij

cevi kljub temu, da ima motorna brizgalna samo 2 izlivka in imajo ostati 3 položene linije cevi nerabljenе. Posamezni gasilci se polaste ročnikov in hite k ognju. Pri tem se pa dogodi, da so položene cevi prekratke in da požara sploh ne morejo gasiti. Ker se morajo cevi sedaj šele prenašati, se izgubi mnogo najdražjega časa. V tej zmedbi ponavadi tudi ni pravega ročnika oziroma ustnika in ga je treba šele poiskati in zopet se izgubi mnogo časa. Enaka slika bi se še nadalje lahko razvijala, kar pa ni moj namen in hočem samo dokazati, da je tako postopanje nepravilno in da mora napraviti zmedo.

Moštvo, četopoveljnik in četa na povelje niti čakali niso, temveč začeli na svojo roko z gašenjem. Kjer je nerazdeljeno orodje in moštvo, ne more učinkovati napad. Pri nepravilnem ravnanju na požarišču začnejo gasilci kričati, izdajati povelja vsak po svoje in nastane kaos, kakršnega si je mogoče predstavljati samo pri neorganiziranih četah. (Dalje prihodnjič.)

Vseslovanski gasilski kongres v Ljubljani leta 1930.

Z naglimi koraki se približuje leto 1930., leto našega vseslovanskega gasilskega kongresa. Ali se pa mi vsi zavedamo pomena tega leta, pomena te prireditve? Ali se mi vsi resno pripravljamo za njo? Izprašajmo si vest!

Še spomladi so bili razposlani vsem društvom naše zveze od kongresnega odbora bloki za pobiranje prostovoljnih prispevkov za kongresni fond, finančno podlago kongresa samega. Tovariši! Ali smo jih razpečali? Ali smo odposlali že nabrane prispevke zbiratelju?

Na tehničnem tečaju meseca maja t. l. v Ljubljani so bile pokazane in razložene, nato od zveze založene in razposlane proste vaje s sekiricami, za javni nastop ob priliki kongresa. Ali jih vadimo? Ali jih učimo? Ali smo storili vsaj pripravljalne korake za nje? Zadnje mesece bo najbrže premalo časa za nje!

Potreba je tudi pridno vaditi novopredpisane redovne vaje ter brezpogojno zahtevati od vseh posameznikov predpisani krog za udeležitev kongresa.

Tehničnemu odboru zveze častitamo h kooptaciji tov. Musek-a, Hojana in Furlana, želimo pa, do stopijo na svoje mesto!

M-e.

Dopisi.

Gasilska župa ribniška. V naši župi se je začelo živahno tekmovalje, katero društvo bo boljše in bolj moderno opremljeno ter katero bo imelo boljše brizgalno. Tako so sedaj v neposredni bližini kar štiri motorne brizgalne, od katerih so zopet tri nabavljene letos in sicer: Prva v Dolenji vasi (20 ks, 600 m. l., trvdke Rosenbauer). Je prenosen agregat. Druga v Dolenjih Lazih. Istotako prenosen agregat za 15 ks, 500 m. l. ter iste trvdke. Tretja v Goriči vasi od trvdke Renault za 36 ks, 1000 m. l., na dveh kolesih kot priklopnica. Leta 1926. pa si je še nabavilo ribniško gasilno društvo štirikolno motorno brizgalno od trvdke Rosenbauer za 24 ks ter 800 m. l., ki se je že večkrat izkazala. Z veseljem je zlasti pozdraviti živahno delo mladih društev v Dolenjih Lazih in v Goriči vasi, od katerih je prva stara eno leto, druga pa tri. Tovariši, le po tej poti naprej! Najprej dobro orodje in dovolj cevi, potem šele zastave in parada! (Op. ur. Stališče agilnega tovariša pozdravljam.)

M-e.

Rečica ob Savinji. V nedeljo, 1. t. m. je imela gornjesavinjska gasilska župa vaje pod vodstvom tovariša podstaroste Vengusta in župnega načelnika tov. Fr. Goltnika. Skoro vsa gasilna društva so se v obilnem številu udeležila vaje z ročnimi, motornimi in eno parno brizgalno. Namišljeno pogorišče je bila cerkev sv. Frančiška. Na dano znamenje s strelom so prihitela gasilna društva z brizgalnami, napravila v rekordnem času takozvano verigo in že je bila voda napeljana na visok hrib iz 1400 m oddaljene Savinje ter je sijajno brizgala na stolp. S tem so pokazali naši gasilci, da so tudi zelo težkim nalogam kos, ter da lahko v primeru požara tudi na velike razdalje nudi naše dobro organizirano gasilstvo izdatno pomoč. Po približno eno uro trajajoči vaji je podstarosta Vengust v lepem govoru pohvalil vrle gornjesavinjske gasilce ter se med drugim spomnil ranjkih tovarišev

Zdravka Deleja in Franca Štiglica; sprožil je misel, da se jima prihodnjo leto postavi spominska plošča v Rečici ob Savinji, ker onadva sta bila prva pionirja, ki sta polagala temelje gornjesavinjskemu gasilstvu.

Sv. Ana pod Ljubljano. Naše prostovoljno gasilno društvo je bilo ustanovljeno 20. maja 1928. Imelo je prvo leto 34 članov, od katerih jih je 6 odstopilo. Odbor kakor tudi članstvo sta dala na razpolago vse svoje razpoložljive sile, da bi čimprej imelo društvo svojo brizgalno. Pa tudi prebivalstvo, ki je nekaj časa gledalo ob strani, je priskočilo na pomoč in 9. aprila 1929. se je naročila pri zastopstvu trvdke Rosenbauer — Francu Koširju iz Celja nova motorna dvokolna brizgalna, ki izborno deluje. Prvi občni zbor je društvo imelo 4. maja 1929. ob polnoštevilni udeležbi vsega članstva. Dne 30. junija 1929. je bila na vrtu tovariša načelnika Ivana Ankele-ta slovesna blagoslovitev nove motorke. Kumovala sta ga. Ivana Meglič in g. Franc Čarman, oba posestnika od Sv. Ane. Blagoslovitev je izvršil tržiški kaplan č. g. Zakrajšek, ki je imel po obredu lep nagovor na zbrane gasilce in na ostalo občinstvo. Nadalje je še govoril Ivan Ankele za domače gasilno društvo, za sosednjo gasilno društvo Tržič poveljnik tov. Karol Bocak in za kranjsko gasilsko župo župni načelnik tov. Janko Sajovic. Gdč. Ivanka Ankele je še poklonila kumu in kumici lični gasilski diplom in obred je bil končan. Nato je bil pred Ankeletom mimohod vseh gasilcev in pričetek veselice, ki je kljub slabemu vremenu dobro uspela in je društveni blagajnik prejel čedno vsoto v društveno blagajno.

Od ustanovitve do danes smo imeli dva manjša požara. V noči od 5. do 6. septembra 1928. je gorelo v gozdu g. Stanislava Polhaka iz Tržiča na takozvanih »Petelinovih ravneh« in dne 4. septembra 1929. zjutraj, ko je gorel kozolec poln žita g. Franca Kavčiča pos. od Sv. Ane, kjer je prejela brizgalna svoj prvi ognjeni krst. Rednih članov ima društvo sedaj 32.

Črna pri Prevaljah. Dne 2. oktobra ob 1 uri ponoči nam je ugrabila kruta smrt iz naše sredine najstarejšega našega ustanovnega, častnega in rednega člana, tovariša Maksa Punzengruberja. Leta 1886. je skupno s svojimi tedanjimi tovariši ustanovil naše gasilno društvo in od tedaj pa do svoje smrti je bil njega najagilnejši in najpožrtvovalnejši član. Dolga leta je bil načelnik društva.

Dragi tovariši! Poslavljamo se od Tebe, očeta našega gasilstva. Pred dobrimi 43 leti si ustanovil s svojimi tedanjimi tovariši naše gasilno društvo in od tedaj pa do svoje smrti si bil član, svetovalec in dobrotnik društva. Kako vneto si delal za društvo, kako si se veselil napredka, nam priča tudi predzadnja vaja, katere si se udeležil zadnjič v kroju. Kot da bi slutil, da je to bila Tvoja zadnja vaja! Nagovoril si nas z lepimi izbranimi besedami, v katerih si izražal svoje veselje nad tem, da društvo lepo uspeva. Še nekaj zlatih dobrih nasvetov je temu sledilo in zadnjič si nam zaklical »Na pomoč!«

Nikdo si tedaj ni mislil, da Ti bomo morali tudi mi čez nekaj tednov zaklicati zadnji »Na pomoč!« Žalostno smo prihajali gasilci na dan pogreba pred gasilski dom, kjer se nas je zbralo okoli dvesto, da Ti izkažemo zadnjo čast. Preko tisoč ljudi raznega stanu se je zbralo, da Te spremlja na zadnji poti. Razna društva so poslala svoje deputacije, da se na ta način malenkostno oddolže svojemu velikemu dobrotniku. Najtežje pa je zadela Tvoja smrt nas gasilce. Največja opora si bil društvu in se tudi zavedamo britke izgube. Nepotrebno je navajati razne Tvoje zasluge za gasilstvo in za človekoljublje. Vsak, kdor Te je poznal, ve, kaj si bil in kaj je s Teboj leglo v grob.

Tudi na najvišjem mestu so znali ceniti Tvoje zasluge in ob priliki zadnjega odlikovanja si bil tudi Ti deležen priznanja z redom Sv. Save.

Ob svežem grobu se Ti zahvaljujemo za vse dobrote. Plemenito delo je bilo cilj Tvojega življenja. Po poti, katero si nam začrtal, bomo hodili in Te ohranili v večnem spominu. Slava Tebi!

Tvoji gasilci iz Črne.

Črna. Gospa Dora Punzengruber, vdova, je darovala društvu posmrtnino župne samopomoči v iznosu 805 Din za nabavo nove motorne brizgalne. Najtoplejša hvala! Gospod Adalbert Gusel veletrgovec v Mariboru je daroval društvu 200 Din mesto venca na grob tov. Punzengruberja. Iskrena hvala!

Vprašanja in odgovori.

Sv. Ana pod Ljubljano. Kako se naj napravi loterija? Kam poslati prošnjo? Kam vsak dopis? Kako se dobijo dobitki? Ali rešuje to banska uprava? Koliko vzame financa? Kako se vrši žrebanje? Skratka vse od začetka do konca.

Odgovor: Glede prireditve loterije še veljajo isti predpisi kakor prej. Kako je treba vlagati prošnje, najdete natanko v letošnjem gasilskem koledarju. Opozorim pa vas, da vložite vse dopise potem J. G. Z. Natančna navodila vam pa da sigurno Vaša finančna stanica. Predolgo bi bilo, da bi Vam razlagal potek žrebanja in kje dobiti dobitke. Stopite k sosednemu društvu, ki je že priredilo kako loterijo in to vam bo razložilo vse iz prakse.

Kam se naj napravi prošnja za zidavo gasilskega doma, ker društvo ima stavbišče ob oblastni cesti itd.?

Odgovor: Prošnjo vložite s potrebnimi načrti pri občini, ki jo potem predloži predpisani oblasti, da razpiše potrebno stavbno komisijo. Predlagal bi Vam, da greste s stavbo čim bolj od ceste, da imate tako boljši izvoz z brizgalno.

Kakšne igre imajo gasilski značaj in kje jih je dobiti?

Odgovor: Letošnji gasilski koledar ima primerno igro. Tozadevno se obrnite na tov. Mikuša, ki je spisal imenovano igro.

M. C. Kakšne pravice ima župni vaditelj?

Odgovor: To vprašanje najbolje rešite na občnem zboru župe. Župni vaditelj je pomočnik župnega načelnika in ta mu da lahko obširne pravice. Sicer pa se bo moralo to vprašanje čim prej rešiti s spremembo pravil. Bodite pozdravljeni in se skoraj kaj oglasite.

Dopise sprejema Lj. Musek, II. podstarosta, Sv. Vid pri Ptuj.

Preden boste kupili gasilne cevi,

zahtevajte ponudbo pri trdk

M. TEŽAK — ZAGREB
GUNDULIČEVA UL. 13

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG ŠTEV. 15.

DEŽNIKI

NA MALO.

NA VELIKO.

USTANOVLJENO 1839.

NAJDENO

Najdena je bila na progi Kranj—Tržič nova gasilska čepica. Dobi se proti navedbi naslova, ki je v njej zapisan, pri tov. Pavlin Alojziju, Pivka p. Naklo.

Naprodaj.

Kovor pri Tržiču. Prostovoljno gasilno društvo prodaja četverokolno brizgalno, ki je skoraj nova in funkcionira izborna. Brizgalna je vsak čas na ogled. Reflektanti naj se obrnejo za pojasnila naravnost na društvo.

KNJIŽEVNI TRG.

V kratkem izide v založbi tov. Zupana gasilski koledar. Toplo priporočamo vsemu članstvu njega nabavo. Vsako leto kupite po več koledarjev, a na gasilskega pozabite, ali pa ga celo sprejmete in ne plačate. Tov. načelnike prosimo, da zbero naročila in jih pošljejo naravnost tov. Zupanu. Čim več bo koledar imel naročnikov, tem več Vam bo nudil.

Listnica uredništva.

Listnica uredništva. Ker je to zadnja številka v tem letu, se mi zdi potrebno, da tudi jaz opozorim na nekatera dejstva. 20.000 nas je in kakor ste slišali začetkom lista, ima naš list le 600 naročnikov. Lani so govorili, da bi začeli izdajati mesečnik. To pa bo mogoče le tedaj, če pridobimo čim več naročnikov. Le tako mi bo mogoče pridobiti razne strokovnjake k sodelovanju. Načelniki, uporabite sedaj čas do Novega leta in nabirajte pridno naročnike ter poberite naročnino in videli boste, da Vaš trud ne bo zastonj. Zahtevajte pa tudi, da naroči vsaka gostilna naš list. O Božiču pa bomo pri odborovi seji določili ali naj izdamo »Gasilca« mesečno ali pa ne. Ako bo storil vsak svojo dolžnost, lahko dosežemo vsaj 10.000 naročnikov.

UČITELJSKA TISKARNA

registrov. zadruga z omejeno zavezo

Liubljana, Frančiškanska ul. 6

Račun pošt. hran. 10.761. Tel 2312

priporoča zalogo vseh najnovejših

tiskovin

za učiteljstvo, šolska vodstva in šolske svete kakor tudi za županstva in druge urade. — Priskrbuje tudi šolske potrebščine in učila od najbolj-
ših trdk. — Postrežba točna.

I. jugoslovanska izdelovalnica glasbil

Vaclav Schramm

Celje, Kralja Petra cesta št. 14

Specialist za fna pihala iz pločevine. Velika zaloga izvrstnih signalnih rogov, kakor tudi vsakovrstnih instrumentov. Strokov. popravila

Zahtevajte ilustrovani cenik!

Posluje po vsej Jugoslaviji. Ustanovljena leta 1913.
Delniška glavica znaša 3.000.000.— Din v zlatu

„JUGOSLAVIJA“

splošna zavarovalna družba v Beogradu.
Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani.

Sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. neškodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. - Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelki) in „Franko-Hongroise“ ves njih kupčijski obstoj v naši državi. - Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod.

Glasom naredbe ministrstva za vojsko in mornarico nadomeščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ žensitvene kavicje za častnike.

Telefon 2571. Pisarna: Dunajska cesta 15. Telefon 2571.

A. KASSIG

LJUBLJANA, ŽIDOVSKA UL.

USTANOVLJENO 1880.

Izdelovanje čepic,

Z A L O G A

krojnih potrebščin

Priporoča vse krojne potrebščine za gasilce (po najnovejših predpisih JGZ.) kakor: **čepice, gumbe, piščalke, naramke, znake za bluze in čepice, rdeče blago, vrvice za piščalke, trobke in rogove, li-pove liste itd.**

Naramki vseh vrst lastnega izdelka, fino izdelani in trpežni.

Podjetje je na novo moderno urejeno in povečano.

CENIK ZASTONJ!

Gasilna društva!

Preden kupite, oglejte si **garantirano** prvovrstne in nepropustne

gasilne cevi

po najnižji ceni pri tvrdki

IVAN ADAMIČ

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 31.

— Telefon 241. — Maribor, Ve-

trinjska ulica šte. 20. — Telefon 454.

Celje, Kralja Petra cesta šte. 33.

Pozor, gasilna društva!

Imam vedno v zalogi gasilske čepice, naramke
kakor vse druge potrebščine za gasilce.

Vse po najnižji ceni.

Se priporoča

FILIP BIZJAK,

krznar in izdelovatelj čepic.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica šte. 6.

ŠTAMPILJE

pečate, pečatne etikete ter vsa v gra-
versko stroko spadajoča dela izvršuje
po zmernih cenah graverski zavod

SITAR & SVETEK

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 13

Kongresni trg šte. 4

„SAVA“

Opče osiguravajoče dioničarsko društvo u Zagrebu
ustanovljena od jugoslov. denarnih zavodov: Prva
hrvatska štedionica, Zagreb; Hrvatska eskomptna
banka, Zagreb; Srpska banka d. d., Zagreb; Jadran-
ska banka d. d., Beograd; Zemaljska banka d. d., Beo-
grad; Zemaljska banka za Bosnu i Herceg., Sarajevo;
je prevzela v Jugoslaviji elementarna zavarova-
vanja **občne zavarovalnice Assicurazioni**
Generali v Trstu.

Generalno zastopstvo za Slovenijo v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.

Posluje v vseh zavarovalnih strokah.

Pri zavarovanju predmetov proti požaru
in pri življenskem zavarovanju, zavarova-
vanju otroške dote in pogrebnih stroškov

vpoštevajte edino-le

VZAJEMNO ZAVAROVALNICO

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA št. 17,

ki Vam nudi najugodnejše pogoje.

ELIGIJ EBER

LJUBLJANA

Kongresni trg št. 7

krznarstvo in naj-

večja izdelovalnica

v Jugoslaviji.

Vsa gasilna društva se usojam vljudno
opozoriti na svojo veliko zalogo

ČEPIC IN NARAMNIC ZA GASILCE

bodisi za šarže ali moštvo, in prosim, da v slučaju potrebe nika-
kor ne prezrete moje tvrdke, ker je to v Vašem lastnem interesu.

Največja izbira!

Najnižje cene!

Vse čepice se izdelujejo tudi po naročilu za najnižjo ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Eligij Eber.

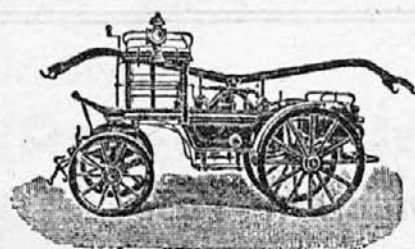
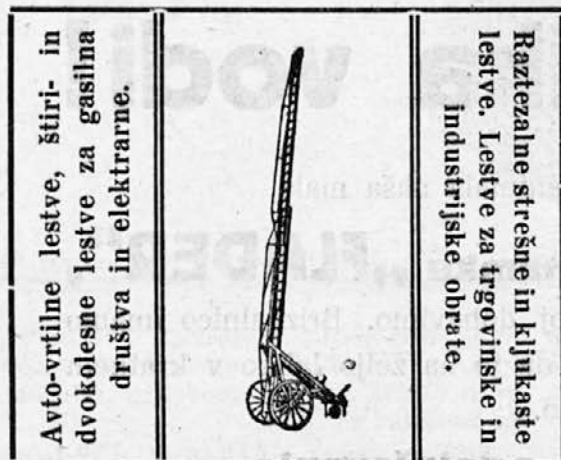
LESTVE

vseh vrst

PARTL & FROLIK

specialna tovarna za lestve
ČEŠKE BUDĚJOVICE, ČSR.

Ustanovljeno leta 1909.

**Prva zaloga
gasilnega
orodja**

FRAN SAMSA,

ZAGREB, Mažuranićev trg štev. 18.

Ima v zalogi vsakovrstne cevi: konopne, gumijeve črpalne; dalje sekirice, pasove, gasilske znake, namramke, spojke, ročnike, trobke, piščalke, svetiljke, vrvce, čepice, čelade, blago za obleke; izdelovanje obleke iz drila in paradnega sukna; lestve: kljukaste, raztezalne in mehanične; brizgalnice: dvokolne, ročne, četverokolne, bencinmotorne, avtobrizgalnice in „Express“ aparate po tovarniški ceni. — Blago je prvovrstno iz prvih svetovnih tovarn in zajamčeno.

Cene primerne, daje tudi na obroke.

**Magirusove bencinmotorne brizgalne
imam stalno na skladišču v Zagrebu**

Priporoča se najtopleje

FRAN SAMSA, nasledn. VILMA SAMSA

ZAGREB, Mažuranićev trg 18.

Vsem p. n. gasilnim društvom se priporoča za nabavo gasilskih zastav (praporov) v vsaki izdelavi. Na željo predloži vzorce kakor tudi načrte franko-gratis. Na vse cenjene dopise in vprašanja daje točne informacije in odgovore. Zastave za prostovoljna gasilna društva na Igu, v Poljanah pri Toplicah, v Gaberju pri Celju, v Mežici, Hotedršici, Rajhenburgu, v Sodražici, Varaždinskih toplicah, na Bledu, v Rogaški Slatini, Šmarju pri Jelšah, Krašiciu pri Jastrebarskem, Lokvah pri Delnicah, Daruvaru, Apatinu, v Grosupljem, Ladkovi vasi, Parabuču, Bački Palanki je izdelala, a zastave za prostovoljna gasilna društva v Ljubljani, Dardi in Oriovcu in za mnoga druga društva ima trenutno v delu znana tvrdka

J. NEŠKUDLA

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

TELEFON ŠT. 2016. USTANOV. L. 1889. POŠT. ČEK. 10.533.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA.

Stanje vloženega denarja nad 365 milijonov dinarjev.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju.

Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še

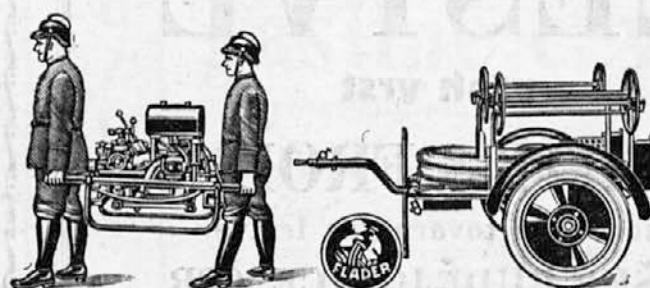
mesto Ljubljana

z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je

denar tu popolnoma varen.

*Izmenjajte Vašo
staro,
težko
ročno brizgalnico!*

Nemška tehnika vodi!

Vsako občino in vsako gasilno društvo bo zanimala naša mala

motorna brizgalnica znamke „FLADER“,

ki jo iz našega zagrebškega skladišča lahko takoj dobavimo. Brizgalnico imamo montirano na malem „OPEL“-avtomobilu tako, da jo na željo lahko v kratkem času pripeljemo na poizkušnjo, in sicer brezplačno.

Prodajamo tudi na dolgoročno odplačevanje.

Dobavljamo tudi večje aparate kakor tudi gasilske vozove in avtomobile, kombinirane tudi za škropljenje cest.

Opis brizgalnice:

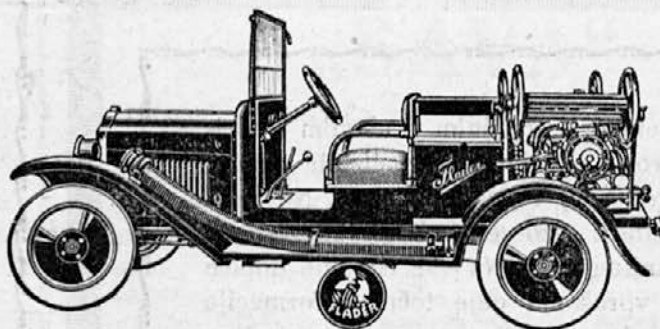
Teža 115 kg

Pritisk sesalke 12—14 atmosfer

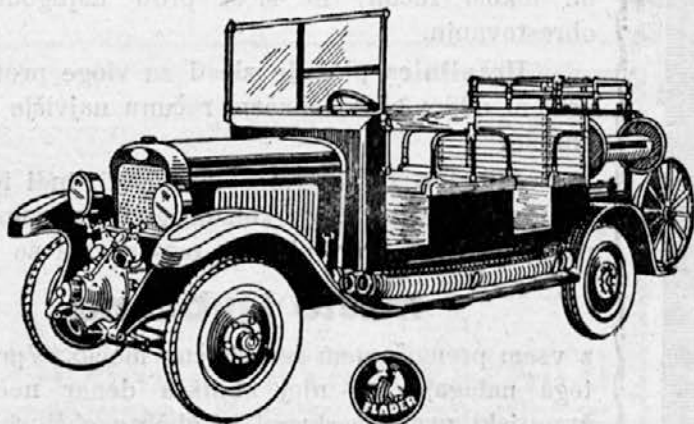
Vleče 9 metrov, brizga v daljino
42 m, v višino 28 m

Pri 60 m višine meče 550 litrov
v minuti

Prosto meče 730 litrov v minuti

Prospekte pošilja na zahtevo brezplačno:

Zastopniki se iščejo!

Generalni zastopnik za Jugoslavijo

tvornice gasilnega orodja

E. C. Flader na Saškem

Zlatko Kardoš

Zagreb, Ilica 103

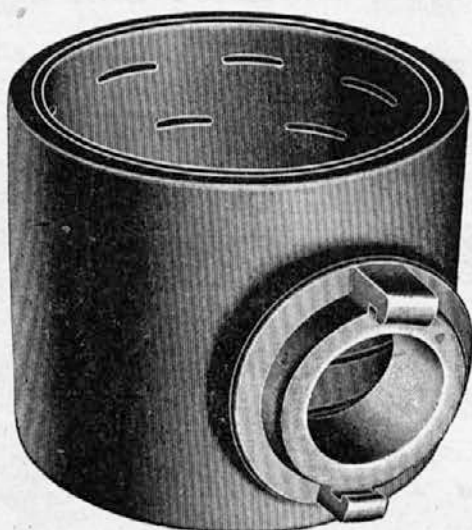
Za gasilna društva

Pralni aparat za cevi (Patent Malzacher)

Avstr. pat. št. 104.034

Nemški pat. št. 45.125

Teža: 3 kg

Material: Silumin

ca. 1/3 nar. velikosti

Naš pralni aparat za cevi služi čiščenju gasilskih cevi potom močnega pritiska vode brez uporabe krtač.

Navodilo: Aparat se priključi direktno ali potom cevi na hidrant ali na brizgalnico. Cevi, katere so določene za čiščenje, se združi med seboj in se nato vleče skozi aparat, v katerem kroži voda in brizga z močnim pritiskom na cevi. Na ta način postanejo cevi popolnoma čiste, ne da bi se uporabilo krtače, s katerimi se, kakor je znano, cevi zelo pokvari.

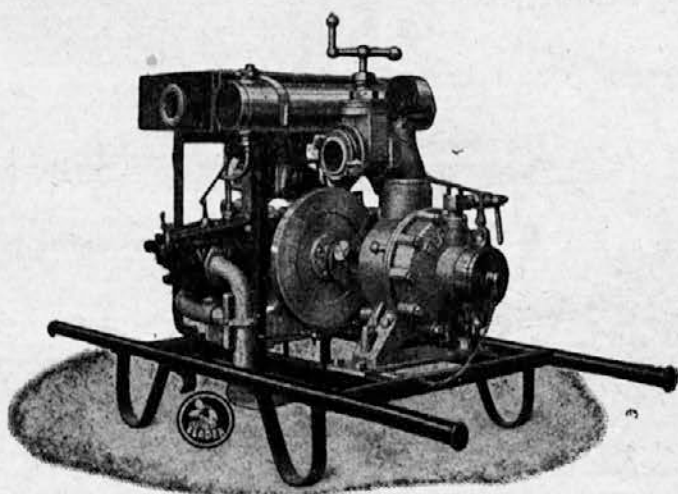
Prednost aparata: Velika hranitev cevi, brzo in ceno čiščenje istih in cena nabava aparata. Jamčimo za prvovrstnost vsakega aparata z enoletno garancijo. Neodgovarjajoče zamenjamo brezplačno.

HANUŠ FLADER

SPECIALNA TVORNICA MOTORNIH BRIZGALNIC
PLEIL U VEJPRT, Č. S. R.

Nad 2500 doslej
dobavljenih mo-
tornih brizgaln!

Ustanovljeno 1860.

Nad 2500 doslej
dobavljenih mo-
tornih brizgaln!

Ustanovljeno 1860.

Zastopniki za Slovenijo, Hrvatsko in Slavonijo, Srbijo ter Bosno in Hercegovino se sprejmejo. Obširne ponudbe s pogoji in z referencami naj se pošiljajo na gorenji naslov.

Ustanovljeno leta 1820.

Specialna tovarna brizgalnic, sesaljk, lestev, cevi in oprave
za gasilce, ekstinkterjev, avtomobilnih in motornih brizgalnic

Gasilski zavodi d. d.

prej

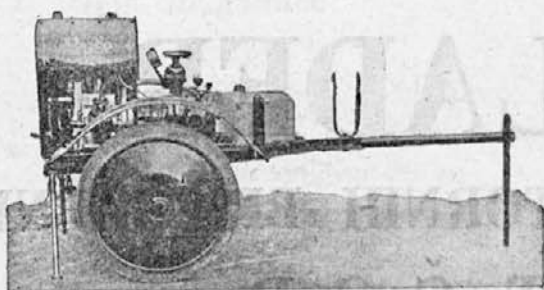
R. A. SMEKAL

Čechy pri Prostějovu na Moravskem
podružnica Maribor

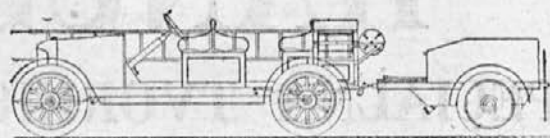
Taitenbachova ulica šte. 14

priporoča

svoje prvovrstno, najmodernejše gasilsko orodje

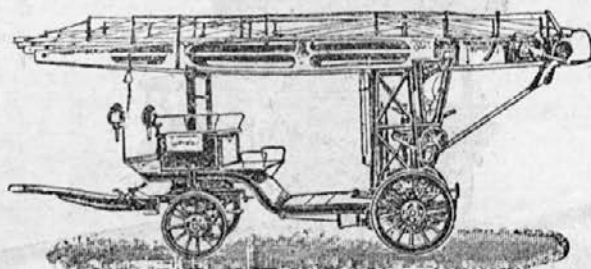

Lahka, dvokolna motorna brizgalnica z 16/18 HP motorjem, dobava vode 800 l v minuti, pritisk do 12 atm.

Avtomobilni tren s priklopno motorno brizgalnico.

Cene solidne.

Mehanična sukalna lestva.

Cene solidne.

Za vse stroje se jamči!

Ustanovljeno leta 1820.

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D.

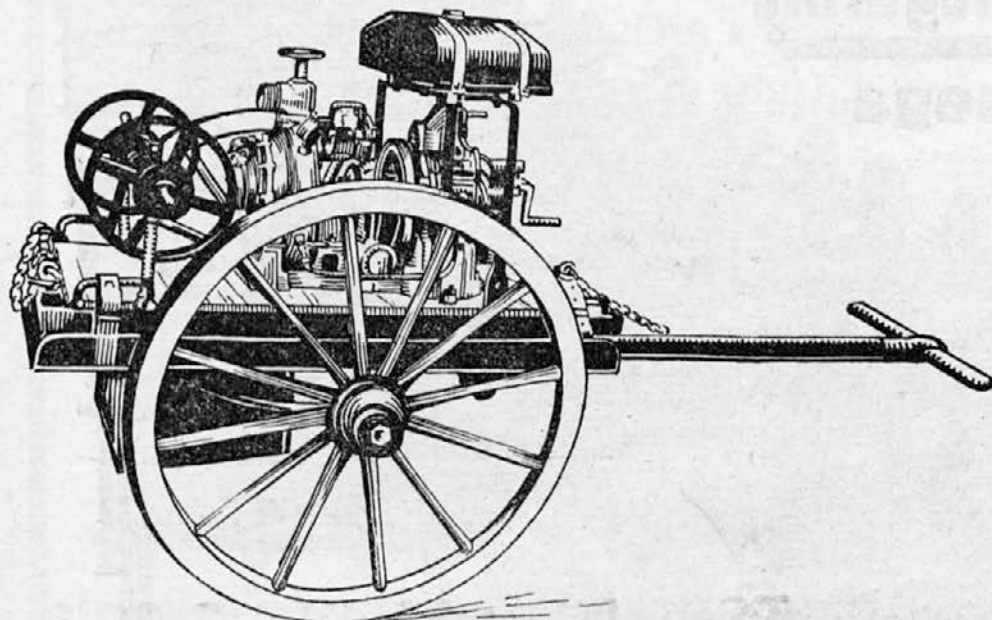
Ustanovljeno 1767.

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta 35.
Telefon št. 2830.

Brzjavke: STIL.

Kovinski obrat: LJUBLJANA, Zvonarska ulica 5.
Telefon št. 2642.

Priporočajo svoje najmodernejše, na podlagi večletnih preizkušenj izvršene brizgalnice vseh vrst, kakor: **Vozne** četverkolne in dvokolne; **snemalne** četverkolne in dvokolne; **prenosne** enostavne in podvojeno brizgajoče. **Berglaste brizgalnice** z in brez vetrnika, **prenosne in prevozne bencin motorne brizgalne** z delozmožnostjo 600 lit. na minuto ter vse ostalo gasilsko orodje in potreščine.

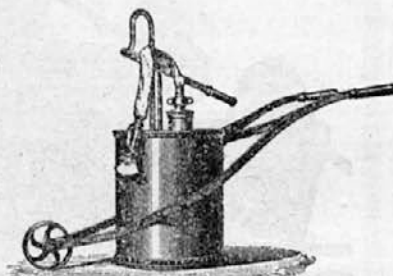

Motorna brizgalna tipa „MB 2“.

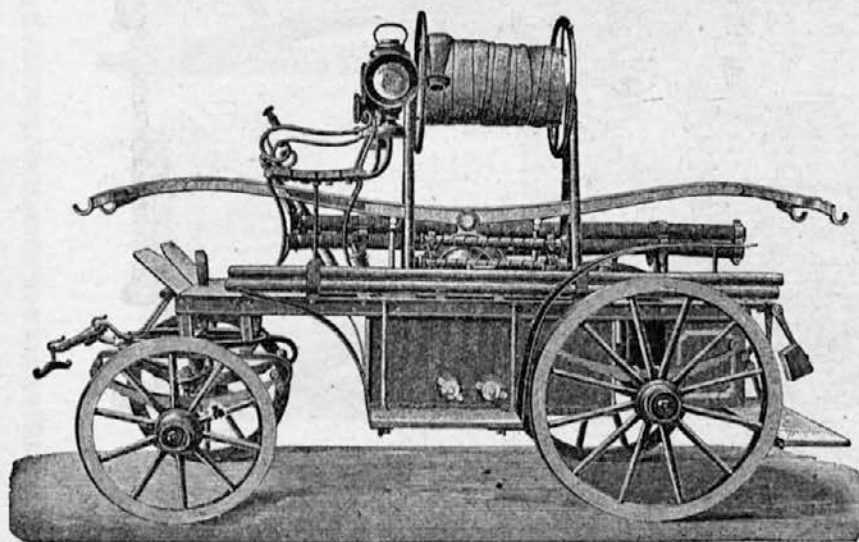

Gobčnik.

Normalna spojka.

Vozna brenna ročna brizgalnica, enostavno brizgajoča.

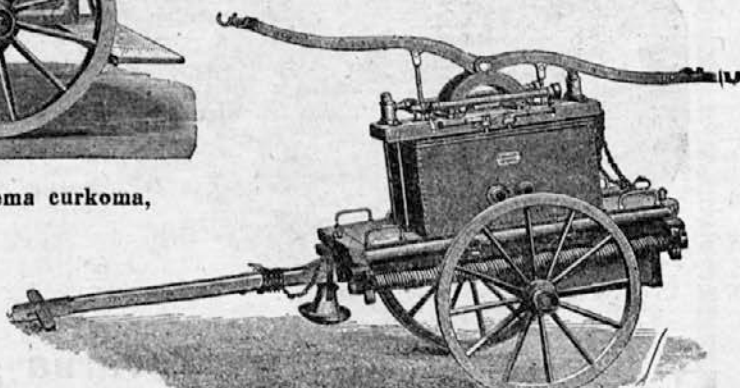
Vozna brizgalnica s patent. strojem, na peresih, z dvema curkoma, močen pritisk vode.

Dvokolna brizgalnica, podvojeno brizgajoča 180–200 ²/min.

Ročnik.

Snemalna brizgalnica z dvema curkoma, v treh velikostih: od 200–355 ²/min.

Vsakovrstno gasilsko orodje ob najsolidnejši, garantirani izvedbi, kakor: normalne Metzove spojke, Rothove spojke, Knausove spojke, ročnike in gobčnike najrazličnejših velikosti. Dobavljamo najsolidnejše ter garantiramo za najboljšo izdelavo. Postrežba točna.

Cene zmerne.

Več kot 1000 Rosenbauerjevih motornih brizgalnic

je širom vsega
sveta.

Fran Košir
v Celju,
glavni zastopnik in zaloga za
Slovenijo.

Tovarna gasilnega orodja
Konrad Rosenbauer
Linz ob Donavi.

Družba strojnih tovarn

UNION na Dunaju (Wien)

družba z o. z.

Naslov: Union, Wien IX./2, Postamt 71, Postfach 17.

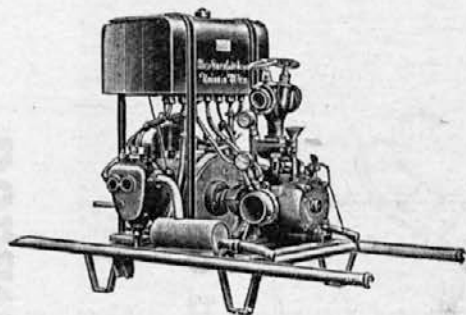
POZOR!

POZOR!

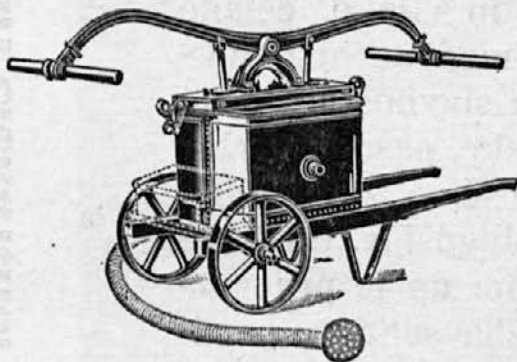
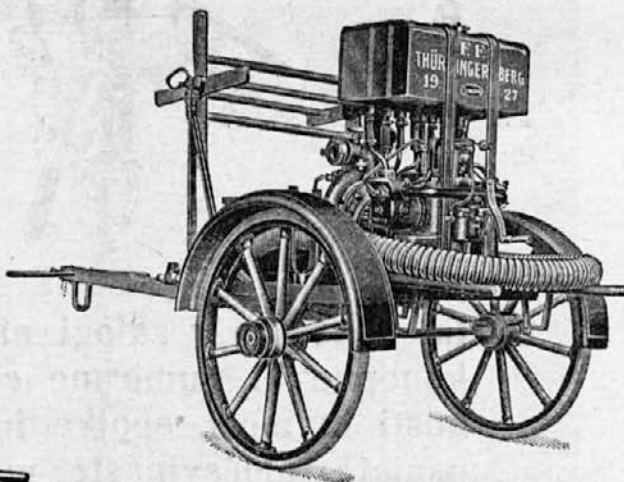
Naše motorne brizgalnice, najsi so nosilne, dvokolne, četverokolne ali pa avtomobilne, imajo patentirane

samosesalne krožne črpalke.

Nekaj najpopolnejšega, kar pozna današnje gasilstvo. Popolnoma zanesljivo delovanje. Brez posebne oskrbe, kakor je to pri izdelkih s posebno zračno črpalco.

Naše dvokolne in četverokolne ročne brizgalnice so prav tako najmodernejše sestave in razširjene po vsem svetu.

Dobavljamo tudi gasilske lestve, gasilske cevi, gasilsko opremo kakor tudi opreme za gasilce.

Na zahtevo rade volje postrežemo s ponudbami.

Trgovina in skladišče vseh gasilskih potrebščin in orodja **Stjepan Javor**

Zagreb, Pejačevićev trg, Rokova 2

Zaloga najboljših tirolskih Tefser cevi.

Dobava promptna!

Blago prvovrstno!

Dobavlja sirene ročne in električne.

Imam stalno v zalogi najboljše sesalne, konopne in gumirane cevi vsake velikosti in moči, spojke in vijake, čelade usnjate, pločevinaste, medene in ponikljane, čepice, blago za slavnostne kroje in civilne za delovne obleke, pasove, torbe, sekirice in vse potrebščine za gasilna društva po predpisih Jugoslov. Gasilske Zveze. Za blago jamčim, da je prvorazredno, cene in postrežba solidna, neodgovarjajoče se zamenja ali se vrne denar.

Največja zaloga te vrste v državi.